

REFERAT |KRS| Formannskapet (2007-2011) d. 24-10-2007

Mødedato Onsdag d. 24. oktober 2007 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Høring om barnehagens og opplæringsens formål.....	3
Høring- formål for opplæringen.....	10
Svar på oversendelsesforslag vedr. forvaltning av Baneheia.....	14
Svar på oversendelsesforslag. Trafikksituasjonen på Lund.....	17
Oversendelsesforslag: nordre krysningspunkt for ny gang-/sykkelvei fra Presteheia til Tretjønnveie	20
Prinsippsak. Arealbruk i området ved Fiskebrygga.....	22
Kommunal garanti for lån til Returkraft AS.....	28
Twist & Shout - klage på inndragning av skjenkebevilling.....	33

Punkt 81/07: Høring om barnehagens og opplæringens formål

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Dato: 21.09.07
Saksnr.: 200708760-1
Arkivkode E: A10 &13
Saksbehandler: Gro Holte

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
09.10.2007
17.10.2007

Høring om barnehagens og opplæringens formål

Sammendrag:

Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring "Bostad" utvalgets utredning
NOU 2007:6 Formål for framtida – Formål for barnehagen og opplæringen, 8. juni 2007.

Gjeldende formål, Lov 17.juni 2005 om barnehager §1, er omdiskutert og i liten grad tilpasset endringer i samfunnet, barnehagen og utdanningssystemet.

Utvalget legger derfor til grunn for sine forslag at:

- det norske samfunn har både en kulturell tradisjon og et kulturelt mangfold
- Norge er forpliktet til å følge menneskerettslige konvensjoner, og formålene må klart etterleve menneskerettslige forpliktelser
- formålene gjenspeiler større sammenheng mellom barnehagen og grunnpopplæringen
- formålene må reflektere endringer i barnehagesektoren og i utdanningssystemet, og samtidig ivareta institusjonenes behov og egenart.

En modernisering av formålene innebærer å ta på alvor utfordringer og muligheter et moderne samfunn står overfor når det gjelder mangfold og pluralitet.

Utvalgets forslag til formål uttrykker et sett verdier som flest mulig kan slutte opp om uavhengig av kulturell, religiøs eller nasjonal tilknytning. Samtidig anerkjennes det både at i Norge er disse verdiene formet i en kristen og humanistisk kulturtradisjon, og at de kan begrunnes ulikt i forskjellige religioner og livssyn. Dessuten understrekes det at verdiene er forankret i menneskerettighetene.

Formålsparagrafene inneholder mer enn verdigrunnlaget. Formål skal uttrykke på et overordnet nivå hva som skal være barnehagens og grunnpopplæringens bidrag til individets

og samfunnets utvikling. Det sier også noe om hvordan institusjonene skal møte det enkelte barn og elev.

Formålene er retningsgivende for øvrige lovparagrafer og styringsdokumenter samtidig som de er uttrykk for samfunnets normer og verdier.

Formålene skal fungere som utgangspunkt for praksis i barnehagen og grunnopplæringen. Det betyr at de først og fremst gjelder alle barn og unge som går i barnehage, skole og lærebedrift.

Formålene forplikter alle ansatte, og berører dessuten foreldre, foresatte og andre som er interessert i barnhagen og grunnopplæringen.

I utredningen fremmes det forslag om endret formål for barnehagen og endring av formålet med opplæringen.

Utvalget har kommet fram til konsensus om forslag til nye formål.

Kommunen blir bedt om å komme med en uttalelse til Fylkesmannen i Vest-Agder innen 01.11.07

Kunnskapsdepartementet ber om synspunkter på og vurderinger av helheten og de ulike ledd i utvalgets forslag til nye formål. Departementet ber også om synspunkter på sentrale perspektiver i utvalgets forslag til formål slik de er beskrevet i utredningen.

Barnehagedirektøren vil gi synspunkter og vurderinger på barnehagens formål.

Barnehagedirektøren anbefaler flg. forslag til vedtak:

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune gir sin tilslutning til utvalgets konsensusforslag.

Tor Sommerseth
rådmann

Nina Gjærum Reinhardt
barnehagedirektør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg:

NOU 2007:6 Formål for framtida – Formål for barnehagen og opplæringen, 8. juni 2007.
Lov 17 juni 2005 om barnehager - rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Bakgrunn for saken :

Regjeringen oppnevnte ved kongelig resolusjon av 2 juni 2006 et utvalg for gjennomgang av formål for barnehagen og formålet med opplæringen. Utvalget har vært bredt sammensatt og ledet av viserektor Inga Bostad ved Universitetet i Oslo.

Det har vært en åpen prosess og utvalget har innhentet et bredt utvalg av synspunkter på formålet om barnehagen og opplæringen.

Utvalget har avgitt en enstemmig innstilling til Kunnskapsdepartementet 8. juni 2007.

Kunnskapsdepartementet ber om synspunkter på og vurderinger av helheten og de ulike ledd i utvalgets forslag til nye formål.

Departementet ber også om synspunkter på sentrale perspektiver i utvalgets forslag til formål slik de er beskrevet i utredningen.

Mandat

Utvalgets mandat har vært å analysere og vurdere de ulike delene av formålet for barnehagen og formålet med opplæringen med særlig vekt på

- samfunnets utvikling med økt internasjonalisering og mangfold
- formuleringene knyttet til det kristne verdigrunnlaget
- endringene i utdanningssystemet.

Utvalget skulle også vurdere behovet for å se formålet for opplæring i sammenheng med formålet for barnehagen.

På dette grunnlaget skulle utvalget fremme forslag til formål for barnehagen og formål for opplæringen.

Forslag til nytt formål i barnehagen

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdiene kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme likestilling og motarbeide alle former for diskriminering."

Begrunnelser for forslag til nytt formål:

Gjeldende formål er omdiskutert og i liten grad tilpasset endringer i samfunnet, barnehagen og utdanningssystemet.

Utvalget legger derfor til grunn for sine forslag at:

- det norske samfunn har både en kulturell tradisjon og et kulturelt mangfold
- Norge er forpliktet til å følge menneskerettslige konvensjoner, og formålene må klart etterleve menneskerettslige forpliktelser

- formålene gjenspeiler større sammenheng mellom barnehagen og grunnsopplæringen
- formålene må reflektere endringer i barnehagesektoren og i utdanningssystemet, og samtidig ivareta institusjonenes behov og egenart.

Forslagene til formål for barnehagen og opplæringen er bygd opp på samme måten og uttrykker det samme verdigrunnlaget. Det kan bidra til større sammenheng mellom barnehage, skole og lærebedrift. Formålene inneholder de samme elementene, men de er tilpasset henholdsvis barnehagens og opplæringens særpreg.

Om forslagene til nye formål:

En modernisering av formålene innebærer å ta på alvor utfordringer og muligheter et moderne samfunn står overfor når det gjelder mangfold og pluralitet. Skal formålene gjenspeile mangfoldet i det norske samfunn, må respekt for uenighet og vilje til kompromiss forenes. Det er viktig å erkjenne at det er ulike syn på spørsmål knyttet til verdier, identitet, kultur, tro og livssyn. I et samfunn der mennesker med ulike religiøse, livssynsmessige, kulturelle og politiske anskuelser skal leve sammen, er det nødvendig med evne, mot og vilje til dialog – også om vanskelige og følsomme spørsmål knyttet til verdier og religion, kultur og identitet.

Utvalgets forslag til formål uttrykker et sett verdier som flest mulig kan slutte opp om uavhengig av kulturell, religiøs eller nasjonal tilknytning. Samtidig anerkjennes det både at i Norge er disse verdiene formet i en kristen og humanistisk kulturtradisjon, og at de kan begrunnes ulikt i forskjellige religioner og livssyn. Dessuten understrekes det at verdiene er forankret i menneskerettighetene.

Formålsparagrafene inneholder mer enn verdigrunnlaget. Formål skal uttrykke på et overordnet nivå hva som skal være barnehagens og grunnsopplæringens bidrag til individets og samfunnets utvikling. Det sier også noe om hvordan institusjonene skal møte det enkelte barn og elev.

Formålets funksjon:

Formålet for barnehagen og formålet med opplæringen har både en funksjonell og en symbolsk rolle. Formålene er retningsgivende for øvrige lovparagrafer og styringsdokumenter samtidig som de er uttrykk for samfunnets normer og verdier.

Formålene skal fungere som utgangspunkt for praksis i barnehagen og grunnsopplæringen. Det betyr at de først og fremst gjelder alle barn og unge som går i barnehage, skole og lærebedrift.

Formålene forplikter alle ansatte, og berører dessuten foreldre, foresatte og andre som er interessert i barnhagen og grunnsopplæringen.

Barnehagedirektørens synspunkter og vurderinger:

Barnehagedirektøren har invitert kommunale barnehager til å komme med innspill før utarbeidelse av høringsdokumentet.

Barnehagedirektøren har ikke innhentet innspill fra private barnehager, da man har vurdert at private barnehager har hatt sine høringskanaler.

Det har kommet et innspill innen fristen 31.08.07.

Jorbærveien barnehage:

” Vi ønsker å gi en positiv tilbakemelding til innstillingen som utvalget har kommet med. Vi mener formålet er bredt og utfyllende, og gir fine rammer for god barnehagedrift. Bostad-utvalget har gjort et grundig arbeid, og personalet i Jordbærveien barnehage støtter forslaget”

Barnehagedirektøren vil i det følgende gi en samlet vurdering av helheten i formålet, deretter gi synspunkter på de ulike ledd i formålet.

Barnehagedirektøren hadde i utgangspunktet sett det som ønskelig at utvalget hadde kommet fram til at barnehage og opplæring hadde hatt samme formål. Dette på bakgrunn av at barnehagen og opplæringen er en del av samme opplæringsløp.

Det er forståelig at dette ikke har vært enkelt, da formålene skal være retningsgivende for øvrige lovparagrafer og styringsdokumenter og institusjonenes egenart.

Barnehagedirektøren synes imidlertid at utvalgets valg i nedenforstående pkt. har vært viktig og riktig:

- formålene er bygd opp på samme måte
- formålene inneholder samme element/perspektiv (samfunnsperspektiv, individperspektiv, institusjonsperspektiv)
- verdigrunnlaget er likt

Barnehagedirektøren er av den oppfatning at formålsformuleringen ivaretar barnehagens egenart på en god måte. Barnehagen synliggjøres som en viktig arena for barns utvikling og barnehagens pedagogiske mandat er tydeliggjort.

Formålet er tydelig og klar på verdier og den ivaretar et kristent verdigrunnlag, tradisjon og kultur. På samme tid er formuleringen mer inkluderende enn i gjeldende formål og viktig i et samfunn som har ulik syn på spørsmål knyttet til verdier, identitet, kultur, tro og livssyn.

Formålsformuleringen er enkel og lett forståelig og et godt utgangspunkt for praksis.

Gjeldende formål §1 og barnehagelovens §2 *Barnehagens innhold* ivaretas på en god måte i utvalgets forslag.

Samfunn

Formålet 1 ledd

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på respekt for menneskeverdet, på åndsfrihet, nestekjærlighet, likeverd og solidaritet, slik disse grunnleggende verdiene kommer til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religioner og livssyn, og slik de er forankret i menneskerettighetene.

Utvalget legger til grunn at foreldrene har ansvaret for oppdragelsen av sine barn og ønsker å understreke at samarbeidet mellom hjem og barnehage må gjelde hele bredden i tilbudet til barnet. På bakgrunn av dette har de foreslått en utvidelse og styrking av kravet til samarbeid sammenliknet med formuleringen i gjeldende formål

Barnehagedirektøren er enig i den foreslåtte utvidelse og styrking av kravet til samarbeid barnehage og hjem.

Barnehagedirektøren gir sin tilslutning til utvalgets forslag – formålets 1. ledd

Individ

Formålet 2 ledd

"Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på naturen og hverandre. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger."

Barnehagedirektøren gir sin tilslutning til utvalgets forslag – formålets 2.ledd

Institusjon

Formålet 3. ledd

"Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme likestilling og motarbeide alle former for diskriminering."

Barnehagedirektøren gir sin tilslutning til utvalgets forslag – formålets 3.ledd

Barnehagedirektøren vil også gi sin tilslutning til utvalgets forslag om at fritaksbestemmelser ikke bør være en del av formålet, men flyttes til annet sted i barnehageloven.

Punkt 82/07: Høring- formål for opplæringen

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 12.10.07
Saksnr.: 200709790-1
Arkivkode E: A20 &13
Saksbehandler: Steinar Harbo

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
23.10.2007
24.10.2007

Høring- formål for fremtida, forslag til ny formålsparagraf for opplæringen.

Sammendrag:

Kunnskapsdepartementet har sendt ut på høring "Bogstad-utvalgets" utredning NOU 2007:6 Formål for fremtida- Formål for barnehagen og opplæringen, 8 juni 2007. Høringen har vært ute til alle skoler i Kristiansand. Det er pr.dags dato ikke kommet inn høringsuttalelser. Fristen er satt til 16 oktober og eventuelle uttalelser vil følge saken. Skolene ble også oppfordret til å legge høringen ut på sine hjemmesider slik at foreldre fikk en mulighet til å gi sin egen høringsuttalelse.

Skoledirektøren støtter forslaget til ny formålsparagraf for opplæringen, men vil påpeke at det er viktig at prinsippet om tilpasset opplæring blir ivaretatt i opplæringsloven.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand kommune gir sin tilslutning til utvalgets konsensusforslag til ny formålsparagraf for opplæringen.

Tor Sommerseth
rådmann

Marie Føreland
skoledirektør

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: NOU 2007:6 Formål for fremtida- Formål for barnehage og opplæring, 8 juni 2007.

Bakgrunn for saken :

Regjeringen oppnevnte ved kongelig resolusjon av 2 juni 2006 et utvalg for gjennomgang av formål for barnehagen og formålet med opplæringen. Utvalget har vært bredt sammensatt og ledet av viserektor Inga Bostad ved Universitetet i Oslo.

Det har vært en åpen prosess og utvalget har innhentet et bredt utvalg av synspunkter på formålet om barnehagen og opplæringen.

Utvalget har avgitt en enstemmig innstilling til Kunnskapsdepartementet 8. juni 2007.

Kunnskapsdepartementet ber om synspunkter på og vurderinger av helheten og de ulike ledd i utvalgets forslag til nye formål.

Departementet ber også om synspunkter på sentrale perspektiver i utvalgets forslag til formål slik de er beskrevet i utredningen.

Mandat.

Utvalgets mandat har vært å analysere og vurdere de ulike delene av formålet for barnehagen og formålet med opplæringen med særlig vekt på

- samfunnets utvikling med økt internasjonalisering og mangfold
- formuleringene knyttet til det kristne verdigrunnlaget
- endringene i utdanningssystemet.

På dette grunnlaget skulle utvalget fremme forslag til formål for barnehagen og formål for opplæringen.

Forslag til nytt formål med opplæringen.

”Opplæringa i skole og lærebedrift skal opne dører mot verda og fremtida og gi elevane historisk og kulturell innsikt. Ho skal byggje på respekt for menneskeverdet, på åndsfridom, nestekjærleik, likeverd og solidaritet, slik desse grunnleggjande verdiane kjem til uttrykk i kristen og humanistisk tradisjon, i ulike religionar og livssyn, og slik dei er forankra i menneskerettane. Opplæringa skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte. Elevane skal utvikle kunnskap, dukleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong. Elevane skal lære å tenkje kritisk, handle etisk og ta økologisk ansvar. Dei skal ha medansvar og høve til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane med tillit og krav, og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Skolen skal samarbeide med heimen.”

Begrunnelse for utvalgets forslag til formål for opplæringen.

Utviklingen i grunnopplæringen fra 1945 til i dag viser et utdanningssystem der grunnskolen og videregående opplæring er blitt stadig tettere sammenvevd. De er hjemlet i felles lov og samordnet gjennom forskrifter for innhold og struktur. Utvalget mener at et nytt formål bør ha felles formuleringer for hele opplæringsløpet.

Siden 1945 er også båndene mellom kirken og grunnskolen svekket gradvis. Denne utviklingen har likevel ikke ført til at formålets formulering om kristen og moralsk oppseding er endret.

Utvalget ønsker å understreke opplæringens rolle som både kulturbærer og kulturskaper. Formålet med opplæringen skal, etter utvalgets mening, ikke primært være tilbakeskuende, men å forberede for en fremtid. Utvalget har valgt ut noen grunnleggende verdier som samlet sikrer en god basis for virksomhetene.

Utvalget understreker at opplæringens primæroppgave er å sørge for at elevene kan tilegne seg nødvendige kunnskaper og ferdigheter, både for samfunnets del og for sin egen utvikling. I tillegg skal også elevene få utvikle andre sider av seg selv.

Opplæringen har også et viktig danningsaspekt og skal være en prosess med egenverdi for den enkelte. Evne til kritisk tenkning er en viktig egenskap i dagens samfunn. Evnen til å se en sak fra flere sider er avgjørende i en demokratisk dannelsesprosess der deltakelse i samfunnet hviler på evne til gjennomtenkning og argumentasjon.

I gjeldende formålsparagraf står det om tilpasset opplæring: "Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen og lære kandidaten." Dette er ikke videreført i utvalgets forslag. Utvalget mener tilpasset opplæring som prinsipp er like viktig som før, men tar hensyn til signalene om at dette skal omtales særskilt i opplæringsloven og ikke som en del av formålet.

Alle elever skal bli møtt med tillit. Samtidig er det viktig at skolen er preget av gjensidighet. Elevene skal ikke bare kunne kreve, de skal også bli møtt med krav.

Utvalget understreker at samarbeidet med hjemmet gjelder hele virksomheten, det vil si alle momenter i formålets samfunnsperspektiv og institusjonsperspektiv. Det er naturlig at samarbeidet mellom skole og hjem er tettere jo yngre eleven er.

Høringen har vært ute til alle skoler i Kristiansand. Det er pr. dags dato ikke kommet inn høringsuttalelser. Fristen er satt til 16 oktober og eventuelle uttalelser vil følge saken. Skolene ble også oppfordret til å legge høringen ut på sine hjemmesider slik at foreldre fikk en mulighet til å gi sin egen høringsuttalelse.

Skoledirektøren støtter forslaget til ny formålsparagraf for opplæringen, men vil påpeke at det er viktig at prinsippet om tilpasset opplæring blir ivarettatt i opplæringsloven.

Punkt 83/07: Svar på oversendelsesforslag vedr. forvaltning av Baneheia

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 01.10.2007
Saksnr.: 200706168-8
Arkivkode E: C5 &29
Saksbehandler: Trond Johanson

Saksgang
Byutviklingsstyret
Formannskapet

Møtedato
11.10.2007
17.10.2007

Svar på oversendelsesforslag vedr. forvaltning av Baneheia

Bystyret vedtok i møte den 05.09.2007, i sak 125/07 vedr. frede Baneheia etter kulturminnevernplanen, følgende oversendelsesforslag:

"Bystyret ber administrasjonen vurdere hvordan Baneheia også i fremtiden kan sikres og tilrettelegges for allmennheten".

Oversendelsesforslaget ble stilt for å få belyst konsekvenser av et evt. vern etter naturvernloven.

Baneheia ligger i kommuneplanen innenfor arealkategorien "Landbruk, natur og friluftsområder med spesielle naturvern- og friluftsinnteresser av særlig høy verdi". Kommuneplanen sier at "disse områdene skal fortsatt ligge urørt. Nye bygg og anlegg er i utgangspunktet ikke tillatt."

Markagrensen i kommuneplanen omslutter Baneheia og innlemmer denne i bymarka. Baneheia er i tillegg regulert til friområde i gjeldende reguleringsplan fra 10.07.1979. Arealbruken er derved fastlagt.

Bystyrets flertall kan imidlertid gjennom en reguleringsendring endre på dette innenfor ordinær planleggingsvirksomhet. Bystyrets flertall er altså avgjørende for vernets styrke.

Dersom Baneheia skal varig vernes mot utbygging, uavhengig bystyrets evt. endrede vilje, vil vern etter naturvernloven gi et sikrere vern. Vern etter naturvernloven betinger en lokal og statlig prosess som munner ut i varig vern gjennom kongelig resolusjon. Beslutningsmyndigheten er da flyttet fra kommunen til Direktoratet for Naturforvaltning og Miljøverndepartementet.

Naturvernloven har 4 former for vern, jfr. Naturvernloven av 1970;

Nasjonalparker

For å bevare større urørte eller i det vesentlige urørte eller egenartede eller vakre

naturområder kan arealer av statens grunn legges ut som nasjonalpark. Grunn av samme art som ikke er i statens eie, og som ligger i eller grenser inntil arealer som nevnt i første punktum, kan legges ut som nasjonalpark sammen med statens grunn. I nasjonalparker skal naturmiljøet vernes. Landskapet med planter, dyreliv og natur- og kulturminner skal vernes mot utbygging, anlegg, forurensninger og andre inngrep.

Naturreservat

Områder som har urørt, eller tilnærmet urørt natur eller utgjør spesiell naturtype og som har særskilt vitenskapelig eller pedagogisk betydning eller som skiller seg ut ved sin egenart, kan fredes som naturreservat. Et område kan totalfredes eller fredes for bestemte formål som skogreservat, myrreservat, fuglereservat eller liknende.

Landskapsvernområde

For å bevare egenartet eller vakkert natur- eller kulturlandskap kan arealer legges ut som landskapsvernområde. I landskapsvernområde må det ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Naturminne

Geologiske, botaniske og zoologiske forekomster som har vitenskapelig eller historisk interesse eller som er særpregede, kan fredes som naturminne.

Dersom Baneheia skal vernes etter naturvernloven vil det være mest hensiktsmessig at verneformålet blir Landskapsvernområde. Dette er den mildeste formen for vern, hvor naturforhold, landskap og kulturelementer er vernekriteriet. For Baneheias del vil det være riktig å fokusere på nevnte elementer; naturforhold i bynær naturmark, eksisterende turstier og de vannbygningmessige konstruksjonene som gamle rørgater, demninger med mer.

Vernebestemmelsene som samtidig vedtas, må ta høyde for den utvikling som vil være hensiktsmessig for området. Siden det i dette tilfelle vil være snakk om frivillig vern, er kommunen som eier og initiativtaker i posisjon til å få inn mulighet til fortsatt tilrettelegging for alle brukergrupper i vernebestemmelsene. Vernebestemmelsene kan også bestemme at det skal utarbeides forvaltningsplan for området som skal avklare forholdet til natur, kultur og friluftsliv og graden av den videre tilretteleggingen av området.

Kristiansand kommune har i flere år hatt delegert forvaltningsmyndigheten i verneområder. Denne ordningen er under evaluering. Fremtidig forvaltningsmyndighet etter naturvernloven er ikke fastlagt.

Anbefaling:

Dersom vi legger til grunn at det politiske flertallet også i fremtiden vil opprettholde dagens status er det ikke behov for ytterligere vern av Baneheia.

Dersom formannskapet ønsker å ytterligere styrke vern av Baneheia kan formannskapet be fylkesmannen iverksette arbeid med vern etter naturvernloven og verne Baneheia som Landskapsvernområde. Med bakgrunn i ovenforstående fremmer teknisk direktør følgende:

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til orientering.
2. Administrasjonen bes ta kontakt med fylkesmannen for å starte opp arbeid med vern av Baneheia som landskapsvernområde etter naturvernloven.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Svein Ole Breland
Parksjef

Utrykte vedlegg: Sakens øvrige dokumenter Interpellasjonen

Punkt 84/07: Svar på oversendelsesforslag. Trafikksituasjonen på Lund

Dato: 1.10.2007
Saksnr.: 200704816-4
Arkivkode E: Q8
Saksbehandler: Hans Munksgaard

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
17.10.2007

Svar på oversendelsesforslag. Trafikksituasjonen på Lund

På møte i bystyret 05.09.07, sak 124/08, ble følgende oversendelsesforslag vedtatt;
"Bystyret ber administrasjonen vurdere å gjenåpne Østerveien og Kongsgård Alle for ordinær gjennomkjøring. Dette for å lette presset på Marviksveien ved at trafikkmengden blir fordelt".

Bakgrunn for de gjennomførte trafikkregulerende tiltak i Østerveien og delvis Kongsgård Alle, var å prioritere buss på metrostrengen gjennom Lund. Skilting i Kongsgård Alle er egentlig en forvarsling før krysset med Østerveien. Spesielt er det viktig å prioritere buss i tilfart til lyskrysset på Lund Torv for Østerveien i retning mot Kvadraturen. Teknisk direktør vil advare meget sterkt mot å gjennomføre tiltak som medfører lengre kjøretid og redusert regularitet for metrostrengen. Ordinær kjøretrafikk bør ikke tillates i tilfart til lyskryss på Lund Torv i retning mot sentrum.

Nylig vedtatt reguleringsplan for Oddemarka kryssområde legger opp til et kjøremønster der restriksjonene på kjøretrafikk i Østerveien er delvis fjernet. Det åpnes for ordinær kjøretrafikk i Østerveien i retning mot Oddemarka / Oddernes kirke, mens bussprioritering i retning Lund Torv beholdes. Planen viser en rundkjøring som knytter sammen Østerveien, Gimleveien, Jegersbergveien og St. Olavs vei. Videre er det lagt inn et robust gang/sykkelveinett der hovedstrømmen mellom øst (E18) og sentrum krysser Østerveien/Jegersbergveien samt Gimleveien i kulverter.

Gjennomføring av reguleringsplanens løsning vil påvirke trafikkstrømmer til og gjennom Lund. Trafikkmengde i Gimleveien vil reduseres, det kan også medføre noe redusert trafikk i Marviksveien og Østre Ringvei. Budsjettmessig dekning for ombygging av kryssområdet finnes ikke før perioden 2013-2022, så uten ekstramidler evt. omprioriteringer er dette et langsiktig prosjekt.

Åpning for ordinær kjøretrafikk i Østerveien, retning fra Lund Torv, er for så vidt mulig med dagens veisystem. En stor ulempe med det, er at hovedforbindelsen for gang/sykkeltrafikk

mellom øst og sentrum da må krysse en betydelig kjøretrafikkstrøm i plan. Med dagens regulering er det i stort sett kun busstrafikk som krysses.

Østerveien er riksvei, og Statens vegvesen er veimyndighet. Tiltak som berører Østerveien må skje i samarbeid med Statens vegvesen.

Trafikkregulerende tiltak på ett enkelt ledd av hovedveinettet på Lund, kan ha virkning på trafikkfordeling i hele veinettet. Uten reduksjon av mengde kjøretrafikk, er effekten av trafikkregulerende tiltak å "flytte rundt" på trafikkmengder. Oppgaven blir da å tilrettelegge for mest mulig trygg og miljøvennlig avvikling av trafikk, med styring av trafikk til de veier og gater som tåler å avvikle trafikken. Kommunedelplan for Lund legger opp til å bygge ned Marviksveien som hovedtrafikkåre, samtidig som Østre Ringvei fra E18 forsterkes.

ATP – sekretariatet vil fremme forslag om midler i 2008 og 2009 til planlegging og prosjektering av større tiltak i Marviksveien og Østre Ringvei i tråd med kommunedelplan for Lund.

Det arbeides med å inkludere Lund i en detaljert trafikkberegningsmodell (CONTRAM). Dette verktøy er velegnet for å studere og analysere trafikkstrømmer, herunder virkning av trafikkregulerende tiltak. Byutviklingsenheten vil benytte dette verktøy til å foreslå fremtidig struktur for hovedveinett på Lund i sammenheng med forberedelser til gjennomføring av Kommunedelplan for Lund i 2007-2008. Teknisk direktør anbefaler at endringer i kjøremønster ikke introduseres før konsekvensene er analysert ved bruk av modellen som nå etableres.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet tar redegjørelsen til orientering.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Hans Munksgaard
Leder Byutviklingsenheten

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg: Ingen

Punkt 85/07: Oversendelsesforslag: nordre krysningspunkt for ny gang-/sykkelvei fra Prestehøia til Tretjønnveien

Bilag

Saksprotokoll

Dato: 17.09.2007
Saksnr.: 200708433-1
Arkivkode E: 033 Q20
Saksbehandler: Per Kjelsaas

Saksgang
Byutviklingsstyret
Formannskapet

Møtedato
11.10.2007
24.10.2007

Oversendelsesforslag: nordre krysningspunkt for ny gang-/sykkelvei fra Presteheia til Tretjønneveien

I forbindelse med behandling av reguleringsplan for Tretjønneveien - Presteheia, gang- og sykkelvei med bro, vedtok byutviklingsstyret følgende oversendelsesforslag (07.06.07, sak 175/07): "Administrasjonen bes vurdere tiltak for å redusere ulykkesrisikoen med nordre krysningspunkt."

I saksframstillingen er uttalelse fra Presteheia skole om fare ved et nytt påkoblingspunkt til eksisterende gang- og sykkelvei langs Tretjønneveien kommentert. Påkoblingspunktet ligger på en strekning med god oversikt og syklistene som kommer ned den planlagte gang- og sykkelveien fra Presteheia vil rett før påkoblingspunktet passere i to krappe kurver med radius på 8 og 10 m. Farten på syklistene vil derfor være lav før de krysser fortauet og kommer inn på sykkelveien langs Tretjønneveien. Vi ser ikke behov for spesielle sikringstiltak i denne forbindelse. Dersom fartsnivået på syklistene likevel skulle bli for høyt, vil det kunne bli aktuelt å legge rumlefelt i gang-/sykkelveien. Sykkelsluse anbefales ikke, da dette er til stor ulempe og tildels fare for syklistene.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet tar ovennevnte redegjørelse til orientering.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Per Kjelsaas
Konst. byingeniør

Vedlegg: ingen

Punkt 86/07: Prinsippsak. Arealbruk i området ved Fiskebrygga

Bilag

Saksprotokoll

Vedlegg 2. Analyse av arealbruk i Kristiansand havn

Vedlegg 1. Kart over området

Dato: 11.9.2007
Saksnr.: 200708008-1
Arkivkode E: L12
Saksbehandler: Hans Munksgaard

Saksgang
Byutviklingsstyret
Formannskapet

Møtedato
11.10.2007
24.10.2007

Prinsippsak. Arealbruk i området ved Fiskebrygga

Sammendrag:

De tre fiskeriindustribedriftene ved fiskebrygga har behov for mer areal til sin virksomhet. Bedriftene ønsker at Kristiansand Havn KF skal stille arealer til disposisjon, slik at det kan oppføres et bygg med 1500 m² gulvareal. Kristiansand Havn KF ønsker ikke dette, fordi det vil gå ut over kapasiteten på containarhavna som i dag er sprengt.

Denne saken handler om Kristiansand Havn KF skal avgi areal til fiskeindustribedriftene.

Teknisk direktør mener at premissene som ligger til grunn for saken om fremtidig funksjonsfordeling i Kristiansand havn og intensjonen i de to siste kommuneplaner, tilsier at det ikke bør avgis areal til fiskeindustri ved Gravanekanalen. I tillegg har kommunen vedtatt at fremtidig fiskerihavn skal være på Geiderøya.

Teknisk direktør synes løsningen om at fiskeindustribedriftene får overta bygget til Skagerakfisk er god, og anbefaler at Kristiansand Havn KF går i dialog med Skagerakfisk for å få gjennomført dette.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand Havn KF bes ikke om å gi mer arealer til fiskeriindustri ved Gravanekanalene.
2. Kristiansand Havn anmodes om å inngå samtaler med Skagerakfisk, med den hensikt å avslutte leieforholdet slik at fiskeindustribedriftene kan overta bygget. Arealbehov ut over bygget Skagerakfisk disponerer i dag, må løses på Geiderøya.

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Hans Munksgaard
Leder Byutviklingsenheten

Trykte vedlegg:

1. Kart over område ved Gravanekanalene.
2. SNF rapport nr. 03/07. Analyse av arealbruk i Kristiansand havn.

Utrykte vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken :

Ved Fiskebrygga i Kristiansand er det i dag tre fiskeindustribedrifter. Disse bedriftene er Fiskesalg A/S, Fiskeeksperten Reinhardsen og Enok Nilsen A/S, og de driver både med engros og detaljhandel i Fiskehallen ved Gravanekanalene. Bedriftene selger fisk og skalldyr som er tilvirket og bearbeidet med håndkraft, og bedriftene selv betegner seg som håndtverksbedrifter. I tillegg selges fisk og skalldyr som er tilvirket av andre. Fiskesalg A/S og Enok Nilsen A/S har også uterestaurant ved Fiskehallen.

De tre fiskeindustribedriftene har behov for mer areal for sin virksomhet. Grunnen til dette er at det er innført nye og strengere hygienekrav til bedriftene, både fra Mattilsynet og fra bedriftenes kunder. De tre bedriftene har også behov for mer areal dersom de skal utvide sin virksomhet. Fiskeindustribedriftene anslår sitt samlede utvidelsesbehov til 1500 m² gulvareal.

Kristiansand Havn KF er grunneier i området, og bedriftene leier salgs- og produksjonslokaler av Havna.

De tilstøtende arealene til Fiskebrygga er Containerhavna, og utnyttes i dag maksimalt. Dersom det skal bygges et nytt bygg til fiskeindustribedriftene i området ved fiskebrygga, vil dette gå ut over arealene til Containerhavna. Kristiansand Havn KF ønsker ikke en slik utvikling.

Plansituasjonen i området

Kommunalutvalget vedtok 25.9.1990 at det skulle utarbeides en fiskeriplan for Kristiansand kommune. Det ble satt ned et utvalg som vurderte kommunens muligheter innen fiskerinæringen frem mot år 2000, og utvalgets arbeid resulterte i rapporten "Om Kristiansands muligheter som fiskeriby i fremtiden". Rapporten vurderer bl.a. hvor fremtidig fiskerihavn bør lokaliseres, og anbefaler en fiskerihavn på Flekkerøy (Geiderøya) i kombinasjon med fiskerihavn langs Gravanekanalene.

Som følge av denne rapporten, ble det utarbeidet reguleringsplan for "Gravanekanalene med tilstøtende havnearealer" som ble vedtatt 3.3.1993. Reguleringsplanen er det planmessige grunnlaget for området rundt fiskebrygga slik det fremstår i dag, og gir hjemmel til å oppføre et nytt fiskeindustribygg tilpasset fiskeindustribedriftenes etterspurte behov.

Mandatet for *kommunedelplan for Kristiansand havn* ble vedtatt av kommunalutvalget i 1988, og kommunedelplanen ble vedtatt i 1994 (?). Havneplanen er i samsvar med reguleringsplanen som ble vedtatt året før.

I 1998 vedtok Bystyret at all fremtidig havneutvidelse skulle lokaliseres til Kongsgård/Vige. Dette vedtaket startet en prosess om fremtidig funksjonsfordeling i Kristiansand havn. En rekke alternativer ble vurdert, og den 18.6.2003 vedtok Bystyret at dagens containerhavn skal flyttes fra Lagmannsholmen til området mellom Xtrata og KMV. Forutsetningene for vedtaket er at det brukes steinmasser fra ny E39 gjennom byen til utfylling for den nye havna, og at flyttingen av havna skal skje "innenfor en økonomisk bærekraftig utvikling." I praksis betyr dette at eiendomsutviklingen på de fraflyttede og frigjorte arealene skal finansiere opparbeidelse av de nye havneområdene.

Kommuneplanen fra 2000 viser silokaia og Lagmannsholmen som senterområde. Dette er også statusen i gjeldende kommuneplan.

Geiderøya ble regulert og bygget ut som fiskerihavn på slutten av 1980 tallet. Den 18.10.2006 vedtok Bystyret en ny reguleringsplan for Geiderøya som gir mulighet for en

regional fiskerihavn med tilbud for kaiplass og næringsarealer for fiskeri og sjørettet virksomhet. Kristiansand næringssselskap AS (KNAS) har inneværende år mottatt tilskudd til å opparbeide en liggekai på Geiderøya.

Andre faktorer som påvirker arealbruken i området

Det pågår nå flere prosjekter i området rundt Fiskebrygga / Gravanekanalene og disse prosjektene vil i stor grad påvirke miljøet i området. Det er allerede startet grunnarbeider for *Teater og konserthuset*, som vil stå ferdig i 2011. Teater og konserthuset ligger rett overfor det aktuelle stedet for et 1500 m² nytt bygg med fiskeriindustri.

Det pågår også en reguleringsprosess for Museums- og festivalområde på Odderøya. Reguleringsplanen legger til rette for Odderøya som et kultur- og opplevelsessenter, kombinert med et bynært friluftsområde. I tillegg utarbeides det en reguleringsplan for Silokaia, der det bl.a. planlegges ca. 640 nye boliger.

Utnyttelsen av Containerhavna er i dag helt sprengt, og Kristiansand Havn KF vurderer kontinuerlig om de må rive eksisterende bygninger i havneområdet for å plass til lagring av flere containere. Dersom det skal bygges et nytt bygg til fiskeforedlingsindustri, vil arealknappheten til dagens containerhavn bli ytterligere forverret.

Prosess

Da kommunen ble kjent med at fiskeindustribedriftene ved Fiskebrygga trengte mer areal til sin virksomhet, ble det innkalt til et møte med aktørene. I tillegg til de tre bedriftene som er lokalisert på fiskebrygga, ble også Skagerakfisk invitert. Skagerakfisk er fiskerens salgsorganisasjon av fisk fra sørlandskysten til svenskegrensen, har sitt hovedkontor ved Gravanekanalene og driver der et fiskemottak. Kommunen informerte bedriftene om at kommunen ønsket en ekstern analyse av situasjonen, og en forsker Samfunns- og næringslivsforskning AS (SNF) ble engasjert av kommunen. Fiskeindustribedriftene og Skagerakfisk har levert bakgrunnsinformasjon til SNF, hvilket også fremgår av rapporten. Rapporten ligger som trykt vedlegg, og er relativt omfattende. Den skisserer 3 senarier som følger:

1. Bedriftene bygger ikke ut og blir værende der de er i dag. (L1)
2. Bedriftene får tilgang til mer areal langs Gravanekanalene og bygger ut. (L2)
3. Bedriftene omlokaliserer engrosvirksomheten fra Fiskehallen og etablerer seg et annet sted. (L3)

Rapporten er klar på at den mest samfunnsøkonomiske løsningen er L3.

Etter at rapporten forelå, har det vært flere møter med aktørene. Bedriftene frykter L1 fordi de da ikke vil kunne tilfredstille hygienekrav fra sine kunder og Mattilsynet, og at det ikke er vekstpotensial for bedriftene. L3 fryktes også fordi dette vil føre til mer transport av råvarer og bearbejdede produkter, som igjen fører til økte kostnader for bedriftene.

L2 er ikke aktuell for Kristiansand havn, da dette alternativet forutsetter at containerhavna må avgi arealer.

I møtene med aktørene er det også kommet frem et 4. alternativ. Dette innebærer at Skagerakfisk relokaliseres, og at lokalene Skagerakfisk i dag leier av Kristiansand havn stilles til disposisjon for de tre fiskeindustribedriftene i Fiskehallen. En av de tre fiskeindustribedriftene mener dette er en "levelig" løsning, mens de to andre fiskeindustribedriftene og Skagerakfisk er imot denne løsningen. Dette fordi løsningen gir for

lite nytt areal (kun ca. 600 m² av innmeldt behov på 1500 m²). Skagerakfisk er villig til å stille sitt bygg til disposisjon, men da er forutsetningen at havna skal avgi areal til et nytt bygg, slik at summen på nytt areal er 1500 m². Det er Kristiansand Havn som eier bygget Skagerakfisk disponerer i dag, og leiekontrakten går ut i 2015.

Vurdering

Salgsvirksomheten over disk de tre fiskeriindustribedriftene har, er en del av et helt unikt miljø i Gravanekanalen. Dette miljøet er en bit av merkevaren Kristiansand, og det er etter Teknisk direktørs mening viktig å beholde dette.

Om 10 –15 år vil containerhavna flyttes, og hele Lagmannsholmen vil være et transformasjonsområde for byutvikling. Kommunens planer de siste 7-8 årene støtter opp om dette. Det kan da ikke påregnes at det vil være moderne produksjonslokaler for fiskeriindustri ved Gravane. På sikt må uansett fiskemottak og produksjonslokaler flyttes, og det er fremdriften for flytting av containerhavna som vil være styrende for når dette vil skje.

Fremtidens regionale fiskerihavn er på Geiderøya. Reguleringsplanen vedtatt 18.10.2006 legger til rette for dette, og Geiderøya står klar for utvikling. Dersom det nå tillates ytterligere utvidelse av fiskeriindustri i Gravane, vil utviklingen på Geiderøya sansynligvis bli utsatt på ubestemt tid. I tillegg vil betingelsene for containerhavna bli ytterligere forverret.

Fiskeindustribedriftene trenger helt klart mer areal. Siden Skagerakfisk mottar fisk og skalldyr per bil, trenger ikke Skagerakfisk en lokalisering ved sjøen. Løsningen om at fiskeriindustribedriftene får overta bygget som Skagerakfisk i dag disponerer synes derfor god. I tillegg vil driftssituasjonen ved Fiskehallen kunne bedres ved at problematikken vedrørende avfall, kasser, paller og deler av vareleveranser til/fra med lastebiler bak fiskehallen reduseres. Konflikten mellom gående / syklende og fiskeindustrien forventes å øke når Silokaia bygges ut og Teater og konserthuset står ferdig.

Arealbehov ut over bygget Skagerakfisk disponerer i dag, må løses på Geiderøya.

Konklusjon

Teknisk direktør fremmer følgende forslag til vedtak:

1. Kristiansand Havn KF bes ikke om å gi mer arealer til fiskeriindustri ved Gravanekanalen.
2. Kristiansand Havn anmodes om å inngå samtaler med Skagerakfisk, med den hensikt å avslutte leieforholdet slik at fiskeindustribedriftene kan overta bygget. Arealbehov ut over Bygget Skagerakfisk disponerer i dag, må løses på Geiderøya.

Punkt 87/07: Kommunal garanti for lån til Returkraft AS

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Dato: 12.10.07
Saksnr.: 200709350-2
Arkivkode E: 256
Saksbehandler: Arne Henrik Lukashaugen

Saksgang	Møtedato
Kommunalutvalget	23.10.2007
Formannskapet	24.10.2007
Bystyret	31.10.2007

Kommunal garanti for lån til Returkraft AS

Sammendrag:

Returkraft AS er stiftet av Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen (RKR) og Agder Renovasjon tidligere i år med sikte på å bygge og drive et regionalt forbrenningsanlegg i Kristiansand etter at Agder Energi ikke lenger ønsker å realisere dette sammen med renovasjonsselskapene i Agder.

På denne bakgrunn søker styret i RKR om at Kristiansand kommune stiller en garanti for 860 millioner kroner for finansiering av forbrenningsanlegget. Garantien dekker 66 % av totalrammen på 1,3 milliarder kroner. Det forutsettes da at Arendal kommune stiller garanti for resterende del av kostnadsrammen, dvs 440 millioner kroner.

Forslag til vedtak:

Kristiansand kommune vedtar å stille simpel garanti for 66 % av et lån stort kr 1.300.000.000 som Returkraft AS skal ta opp.

Garantien forutsettes nedtrappet i takt med nedbetalingen av lånet, evt etter avdragsfri periode. Garantiperioden settes til 25 år. Det beregnes en garantiprovisjon på 0,15 % pa.

Dette vedtaket forutsetter at det foreligger garanti fra Arendal kommune for resterende 34 % av låneopptaket.

Bystyret forutsetter at det arbeides med sikte på at deler av de to kommunenes garantier kan overtas av andre kommuner som deltar i renovasjonssamarbeidet i de interkommunale selskapene.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arne Henrik Lukashaugen
Regnskapssjef

Trykte vedlegg: Brev av 01.10.2007 fra styret i Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen (RKR)

Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Ved brev av 01. oktober 2007 fra styret i RKR (Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen) har kommunen mottatt søknad om å stille kommunal garanti for lån som selskapet Returkraft AS skal ta opp. Vedlagt følger kopi av brevet, jfr bilag t 1.

Returkraft AS er stiftet av Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen (RKR) og Agder Renovasjon tidligere i år med sikte på å bygge og drive et regionalt forbrenningsanlegg i Kristiansand etter at Agder Energi ikke lenger ønsker å realisere dette sammen med renovasjonsselskapene i Agder.

Returkraft eies nå 100 % av de to selskapene, RKR og AR. I løpet av høsten 2007 er det ventet en avklaring mht et utvidet eierskap ved at de fleste interkommunale renovasjonsselskapene trolig vil delta i selskapet.

Det regionale forbrenningsanlegget skal behandle husholdningsavfall etter innføring av et deponiforbud fra 2009. Det betyr da at nåværende mottaksanlegg ikke lenger kan deponere slikt avfall.

Forbrenningsanlegget – finansiering

I brevet fra RKR er det opplyst at bygging av forbrenningsanlegget er kostnadsregnet til ca 1,2 milliarder kroner. Kostnadsrammen er gjennom planperioden økt betydelig som følge av økt anleggskapasitet, inkludering av elproduksjon og sterkt press i markedene både for bygg- og utstyrsleveranser.

I brevet er det vist til at et opphetet marked for bygging av forbrenningsanlegg i Europa og et minst like stramt lokalt marked for byggearbeider, gjør at selskapet tar høyde for at kostnadene kan komme opp i 1,3 milliarder kroner, inkludert renter i byggeperioden.

For å sikre så god finansiering som mulig, har selskapet søkt om lån i Kommunalbanken. Banken har imidlertid stilt som vilkår at det stilles kommunal garanti for låneopptaket. Det er ikke avgjørende for Kommunalbanken at alle deltakende kommuner garanterer. Det er derimot regnet med at det enkleste ville være at de største kommunene stiller nødvendig garanti. Disse kommunene kan evt sikre seg ved avtaler med de andre kommunene eller ved sikkerhet i anlegget.

På denne bakgrunn søker styret i RKR om at Kristiansand kommune stiller en garanti for 860 millioner kroner overfor Kommunalbanken evt annen finansieringsinstitusjon for finansiering av forbrenningsanlegget. Garantien dekker 66 % av totalrammen på 1,3 milliarder kroner. Det forutsettes da at Arendal kommune stiller garanti for resterende del av kostnadsrammen, dvs 440 millioner kroner.

Kommunal garanti

Reglene for kommunal garanti er gitt hhv i kommunelovens § 51 og i egen forskrift i hht samme lov.

Et kommunalt garantivedtak må godkjennes av fylkesmannen. Kommunen kan stille garanti for andres økonomiske forpliktelser i den grad aktuell virksomhet ikke defineres som næringsvirksomhet.

Driften av dette anlegget skjer for at kommunenes lovpålagte ansvar for å sikre en avfallshåndtering basert på selvkostprinsippet, kan imøtekommes. Iflg Kommunalbanken vil fylkesmannens godkjenning av garantivedtaket i slike tilfeller være uproblematisk.

Den kommunale garantien må stilles for en nærmere bestemt tidsperiode. Denne perioden kan ikke overstige investeringsens avskrivningsperiode, og kan i alle tilfelle ikke overstige 40 år.

Kommunens garanti må dessuten stilles som simpel garanti. Garantien skal dessuten avtrappes i takt med nedbetaling av gjelden.

Etableringen av selskapet skjer som følge av at avfall ikke lenger kan deponeres. Da avfallshåndtering er basert på selvkostprinsippet, vurderes risikoen ved å gi garanti som liten.

Vurdering av søknaden

Det er i kommunens interesse at dette prosjektet blir gjennomført med så gunstig finansiering som mulig. Dette tilsier at søknaden bør imøtekommes.

Det må likevel understrekes at det er et betydelig garantiansvar kommunen vil påta seg. Iflg regnskapet for 2006 hadde kommunen ved utløpet av 2006 et totalt garantiansvar på 497,6 millioner kroner. Av dette var om lag 339 millioner kroner garanti for lån som Agder Energi har tatt opp.

Kommunen får en garantiprovisjon for lånene i Agder Energi AS på 0,3 %. Det bør beregnes en provisjon også for garantien for lånet til Returkraft. Provisjonen foreslås satt til 0,15 % pa.

Dersom garanti skal stilles bør det arbeides med sikte på å at andre medlemskommuner i Vest-Agder kan dekke opp deler av vårt garantiansvar.

Punkt 88/07: Twist & Shout - klage på inndragning av skjenkebevilling.

Dato: 11. oktober 2007
Saksnr.: 200707668-4
Arkivkode E: U63 &18
Saksbehandler: Kjellaug Wroldsen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
07.11.2007

Twist & Shout - klage på inndragning av skjenkebevilling.

Sammendrag:

Kristiansand kommune v/administrasjonsdirektøren vedtok den 5. september 2007 å inndra skjenkebevillingen for Twist & Shout for 3 – tre – dager fra og med torsdag 11. oktober til og med lørdag 13. oktober 2007.

Vedtaket ble fattet etter merknad ved skjenkekontroll hos Twist & Shout, Markensgate 13, 4611 Kristiansand, natt til søndag 29. april 2007, kl. 00.45 – kl. 00.55, og etter anbefaling av kontrollutvalget.

Kontrollrapporten og vedtaket følger som vedlag 1 og 2.

Det ulovlige forhold er at det på kontrolltidspunktet ble observert at en gjest lå med hodet på bordet. Hun hadde problemer med å sitte i sofaen. En annen gjest støttet henne slik at hun ikke falt på gulvet.

Vedtaket er påklaget i medhold av alkoholloven § 1-16, v/ advokat Tom Medalen på vegne av Twist & Shout Kristiansand AS, og klagen er innkommet i rett tid.

Klagen følger som bilag 3.

Vedtaket er fattet av administrasjonsdirektøren i kraft av delegert myndighet fra rådmannen, jfr. bystyrets vedtak den 6. desember 2006.

Hjemmel for inndragningsvedtaket er Kristiansand kommunes retningslinjer for reaksjonsformer ved overtredelse av salgs- og skjenkebevillinger for alkoholholdige drikkevarer, vedtatt av Kristiansand bystyre den 10. desember 2003, pkt 2, 3 og 4.

Konklusjon:

Det er særlig viktig at alkohollovens formål som er å begrense skadevirkningene av alkohol blir ivaretatt. Utestedene har et særlig ansvar for å påse at åpenbart berusede personer ikke gis adgang til skjenkestedet, og ikke gis servering. Hvis noen er åpenbart påvirket må det sørges for at vedkommende forlater skjenkestedet. Bevillingshaver har også plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand. Forskriftens § 4-1.

Det er lagt særlig vekt på at bevillingshaver tidligere har fått skriftlig advarsel for samme forhold, (23.04.07, for brudd den 18.02.2007) for brudd på alkohollovens forskrift §§ 4-1, 4-2 og 4-2.

Rådmannen anbefaler at formannskapet slutter seg til følgende forslag til vedtak:

1. Vedtak om inndragning av skjenkebevilgning ved Twist & Shout i 3 – tre – dager, opprettholdes.
2. Saken oversendes fylkesmannen i Vest – Agder, jfr. alkoholloven § 1-16.
Iverksettelse av vedtaket utsettes til fylkesmannens klagebehandling er avsluttet.

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Administrasjonsdirektør

Trykte vedlegg: Kontrollrapporten og administrasjonsdirektørens vedtak om inndragning, datert 5. september 2007. Vedlegg 1 og 2.

Klage fra advokat Tom Medalen. Vedlegg 3.

Bakgrunn for saken :

Twist & Shout fikk advarsel 23. april 2007 for brudd på forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv, §§ 4-1 og 4-2. (Brudd natt til søndag 18.02.2007.)

På kontrolltidspunktet ble det observert en åpenbart påvirket gjest som "lå med hodet på bardisken og hadde ukontrollerte bevegelser med armene". Kontrollørene observerte situasjonen i fem minutter, og før de rakk å påpeke forholdet viste vaktene gjesten ut av lokalet.

Saken ble behandlet i kontrollutvalget den 13. mars, og det ble anbefalt å gi en advarsel. Enstemmig vedtak.

Ved skjenkekontroll natt til søndag 29. april 2007 avdekket kontrollørene igjen brudd på forskriften §§ 4-1, 4-2 og 4-6.

På kontrolltidspunktet observerte kontrollørene at en gjest lå med hodet på bordet. Hun hadde problemer med å sitte i sofaen. En annen gjest støttet henne slik at hun ikke falt på gulvet.

Saken ble behandlet i kontrollutvalget den 19. juni, og det ble anbefalt å gi en inndragning i tre dager. Enstemmig vedtak.

Forskriften § 4-1:

Personer som er åpenbart påvirket av rusmidler må ikke gis adgang til skjenkestedet.

Dersom en person som er åpenbart påvirket av rusmidler befinner seg på skjenkestedet, har bevillingshaver plikt til å sørge for at vedkommende forlater stedet. Bevillingshaver har plikt til å sørge for at personer som trenger det, får nødvendig bistand.

Forskriften § 4-2:

"Det må ikke skjenkes alkoholholdig drikk til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller skjenkes på en slik måte at vedkommende må antas å bli åpenbart påvirket.

Sitter flere personer sammen og en eller flere av dem er åpenbart påvirket av rusmidler, må det ikke serveres alkoholholdig drikk til noen av dem før den eller de påvirkede er fjernet."

Kommunens retningslinjer for reaksjonsformer ved overtredelse av salgs- eller skjenkebevilling har blant annet følgende bestemmelse:

Forskriften § 4-6:

"Den som har bevilling til å skjenke alkoholholdig drikk, plikter også å føre et rimelig utvalg av alkoholfrie og/eller alkoholsvake drikker, og som må regnes som en naturlig erstatning for alkoholholdig drikk.

Alkoholfrie og alkoholsvake drikker skal oppføres på skjenkekart og andre prislister".

Vedtaket er påklaget i rett tid med følgende begrunnelse:

"Det som faktisk skjedde natt til 29. april var en kvinnelig gjest av en eller annen uforståelig grunn plutselig og helt upåregnelig må ha blitt beruset og trett. Serveringsstedet har klare rutiner som skal fange opp dette, både ved at vaktene regelmessig går gjennom lokalet og kontrollerer gjestenes oppførsel og ved bartenderens observasjoner. Det er videre installert et internt kommunikasjonssystem som innebærer at bartenderne kan tilkalle vaktene til den enkelte bar ved å trykke på knapper som gir et lyssignal til vaktene som innebærer at disse skal gå til baren. Det er fire forskjellige signaler som brukes med forskjellig farge, for at vaktene skal få vite hvor akutt det er at de ankommer baren.

De beklager at det ikke ble innsendt bemerkninger til kontrollrapporten, fordi Twist & Shout ikke er enig i at det var et brudd på skjenkebestemmelsene. De bestrider ikke det objektive innhold i forskriften som selvfølgelig er kjent for stedets ledelse og ansatte. Videre hevdes det at manglende redegjørelse har fått negativ betydning for kontrollutvalgets avgjørelse.

Advokat Tom Medalen sier videre at det ikke var noen annen person ved bordet som ble skjenket alkohol ved denne anledning, forskriften § 4-2.

Han sier videre at det kun er servering fra baren og hvorvidt en annen person har gått bort til bardisken og kjøpt noe til seg selv har ingen betydning for saksforholdet.

De mener at det ikke har vært gjentatte overtredelser, og at en inndragning er en uforholdsmessig har reaksjon rent økonomisk med tillegg av tap av omdømme m.v.

Administrasjonsdirektøren vurdering var at stedet hadde fått en advarsel og ved gjentatte overtredelser bør bevillingen inndras. Med grunnlag i alkohollovens forskrift §§ 4-1, 4-2 og 4-6, og kommunens retningslinjer fattet administrasjonsdirektøren vedtak om inndragning i tre dager.

Kommunens retningslinjer for reaksjonsformer ved overtredelse av salgs- eller skjenkebevillinger har blant annet følgende bestemmelse:

Punkt 2:

"Ved gjentatte overtredelser av gjeldende regelverk, brudd på vilkår, eller skjenking i strid med den gitte bevilling, inndras bevillingen.

Ved vurdering av for hvor lenge bevillingen skal inndras, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om bevillingshaver kan klandres for overtredelsene og hva som er gjort for å rette opp forholdet. Det kan også legges vekt på tidligere praktisering av bevilling.

En bevilling kan også inndras dersom det skjer gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet.

Inndragningstidens lengde kan være fra en dag til resten av perioden".

Punkt 3:

Ved grove overtredelser av alkoholloven, eller andre bestemmelser som har sammenheng med alkohollovens formål, kan bevilling inndras uten at det er gitt skriftlig advarsel tidligere. Forholdet kan politianmeldes.

Punkt 4:

Ved vurdering av om advarsel skal gis, inndragning skal foretas og av inndragningens lengde, legges det vekt på overtredelsens art og grovhet. Det reageres sterkere mot gjentatte overtredelser enn mot førstegangs overtredelser.

K. Wroldsen
11. oktober 2007.